

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 31. maj 2011
Kontor: Civilkontoret
Sagsbeh: Morten Daniel
Dahm-Hansen
Sagsnr.: 2011-410-0003
Dok.: 186997

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 864 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. april 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Meta Fuglsang (SF).

Lars Barfoed

/

Cristina Angela Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 864 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren redegøre for, om der er andre områder, hvor der er fastsat en maksimal timesats for advokaters arbejde og om erfaringerne herfra kunne give anledning til at man indstifter en tilsvarende ordning i forhold til dødsboskiftelovens ordning med autorisation af bobestyrere?”

Svar:

De gældende regler om bobestyrere findes i bekendtgørelse nr. 884 af 3. oktober 1996 om bobestyrere. Bekendtgørelsen, der er udstedt i medfør af bl.a. § 11, stk. 3, i dødsboskifteloven¹, trådte i kraft den 1. januar 1997.

Ved lov nr. 221 af 21. marts 2011 om ændring af dødsboskifteloven og forskellige andre love (Revision af dødsboskifteloven m.v.) er der i dødsboskiftelovens § 11, stk. 3, bl.a. blevet indsat hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om salær for autoriserede bobestyrere. Ændringen af dødsboskiftelovens § 11, stk. 3, træder i kraft den 1. juli 2011, jf. lovens § 15, stk. 1.

På baggrund af de erfaringer, der er gjort siden ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen om bobestyrere, og som følge af ovenstående ændring af bl.a. dødsboskifteloven, er Justitsministeriet i øjeblikket i færd med at udarbejde en ny bekendtgørelse om bobestyrere.

Justitsministeriet har i den forbindelse overvejet, om der i bekendtgørelsen bør fastsættes regler om salær.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det på det foreliggende grundlag imidlertid ikke være hensigtsmæssigt at fastsætte f.eks. en maksimal timesats for bobestyrere i bekendtgørelsen.

Når det gælder f.eks. en maksimal timesats, vil en sådan ikke kunne tage højde for det enkelte dødsbos særlige forhold. Selv om et dødsbo har en lille værdi, kan det således være vanskeligt at dele, hvis der f.eks. er mange arvinger, ligesom et dødsbo af stor værdi kan vise sig at være forholdsvis ukompliceret. Fastsættelse af en maksimal timesats i bekendtgørelsen vil således ikke regulere antallet af timer brugt på boet og dermed det samlede salær.

¹ Lov nr. 383 af 22. maj 1996 om skifte af dødsboer med senere ændringer.

Herudover er der efter Justitsministeriets opfattelse en vis risiko for, at en ordning med maksimale timesatser vil kunne svække konkurrencen på området, hvis størstedelen eller alle bobestyrere fastsætter deres timepris til den maksimale sats.

Det kan endvidere efter Justitsministeriets opfattelse tænkes, at en ”for lav” maksimal timesats vil afholde nogle – kvalificerede – advokater fra at søge antagelse som bobestyrer.

Udkastet til en ny bekendtgørelse om bobestyrere, som den 26. maj 2011 er sendt i høring, indeholder på den baggrund ikke regler om salær.

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at ministeriet heller ikke på andre sammenlignelige områder har fastsat regler om en maksimal timesats for advokater. Justitsministeriet har således ikke fastsat regler om salær for advokater, der er antaget som offentlige forsvarere og til at udføre sager for parter, der har fri proces (beneficerede advokater).

Justitsministeriet har derimod fastsat nærmere regler om salær for auktionsledere i auktionslederbekendtgørelsens² § 2, stk. 2, som har følgende ordlyd:

”Stk. 2. På hverdage fra kl. 06.00 til kl. 17.00 kan auktionslederens samlede vederlag højst udgøre 800 kr. for hver påbegyndt time, som auktionen varer. Vederlaget udgør dog altid mindst 1.600 kr. For en aflyst auktion betales 800 kr. Uden for det i 1. punktum nævnte tidsrum forhøjes vederlaget med 100 pct.”

Justitsministeriet skal dog i den forbindelse bemærke, at alle personer, der er fyldt 25 år og er vederhæftige, kan beskikkes som auktionsleder, jf. auktionslederlovens³ § 3, stk. 2. Der stilles således ikke krav om advokatbeskikkelse for at opnå beskikkelse som auktionsleder.

Herudover kan Justitsministeriet oplyse, at Advokatsamfundet tidligere havde fastsat en række vejledende salærtakster for advokater, herunder for advokaters behandling af dødsboer og bodeling mellem ægtefæller. Advokatsamfundets salærtakster blev imidlertid ophævet i 1996 som følge af en kendelse af 27. juni 1996 fra Konkurrenceankenævnet. Kendelsen

² Bekendtgørelse nr. 244 af 24. maj 1935 angaaende Auktionslederes Sikkerhedsstilling, Vederlag m.m., som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1043 af 1. november 2004.

³ Lovbekendtgørelse nr. 191 af 9. april 1986 om offentlig auktion ved auktionsledere, som senest ændret ved lov nr. 1018 af 23. december 1998.

påbød Advokatsamfundet at ophæve alle vejledende salærtakster, idet vejledende takstsystemer kan medføre en normering af prisdannelsen og dermed neutralisering af priskonkurrencen.

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret har imidlertid fastsat vejledende takster for advokater i en række sagstyper. Præsidenterne har f.eks. fastsat vejledende salærtakster til forsvarere i straffesager, bistandsadvokater samt til beskikkede advokater i ægteskabs-, forældreansvars- og børnefjernelsessager. De vejledende salærtakster er tilgængelige på hjemmesiden www.domstol.dk.

Justitsministeriet kan i øvrigt oplyse, at når ministeriet har besluttet ikke at indsætte regler om salær i det udkast til bekendtgørelse, der for nylig er sendt i høring, hænger det også sammen med, at der i forbindelse med ovennævnte ændring af dødsboskifteloven er blevet indsat et nyt stk. 2 i dødsboskiftelovens § 47. Efter denne bestemmelse skal bobestyreren på det første møde, og når der i øvrigt er anledning dertil, skriftligt oplyse arvingerne om, hvordan salæret beregnes, og om muligt den forventede størrelse heraf. Bobestyreren skal endvidere oplyse om, hvilke øvrige omkostninger der må forventes. Bestemmelsen svarer til, hvad der efter de advokatetiske regler gælder, hvis arvingerne antager en advokat til at forestå et privat skifte.

Det forhold, at arvingerne tidligt i forløbet bliver gjort opmærksom på omkostningerne ved bobestyrerbehandling, kan efter Justitsministeriets opfattelse dels modvirke, at der senere rejses klager over salæret, dels anstifte arvingerne til så vidt muligt at nå til enighed for at undgå en forlængelse af bobehandlingen med en dertil svarende forøgelse af bobestyrerens salær. Endelig vil arvingerne have bedre grundlag for at vurdere, om de bør anmode skifteretten om at udpege en ny bobestyrer efter dødsboskiftelovens § 37, stk. 4, eller om der bør klages over bobestyrerens beregning af salær, jf. § 68, stk. 2, hvis arvingerne har fået et overslag over det forventede vederlag til bobestyreren, inden bobestyreren påbegyndte bobehandlingen.

Det bemærkes endvidere, at skifteretten af egen drift kan ændre beregningen af bobestyrerens salær i forbindelse med boets afslutning, jf. dødsboskiftelovens § 79, stk. 5.

Herudover følger det af dødsboskiftelovens § 37, stk. 2, som affattet ved den ovennævnte lovændring, at skifteretten i almindelighed skal udpege en

bestemt autoriseret bobestyrer, hvis en længstlevende ægtefælle ønsker, at denne skal behandle ægtefællernes fællesbo og tidligere skilsmisssæreje. I andre tilfælde udpeger skifteretten i almindelighed den autoriserede bobestyrer, som arvingerne ønsker.

Som noget nyt er der endvidere ved ovennævnte lovændring blevet indsat en bestemmelse i dødsboskiftelovens § 37, stk. 3, der giver skifteretten mulighed for at udpege en bestemt bobestyrer, der ikke er autoriseret, hvis den længstlevende ægtefælle og de øvrige arvinger ønsker det, og særlige grunde taler for det. Der vil kunne foreligge særlige grunde, hvis den ønskede ikke-autoriserede bobestyrer må antages at have et særligt forudgående kendskab til boet eller de spørgsmål, som bobehandlingen rejser, som vil udgøre en væsentlig fordel for bobehandlingen.

Som nævnt vil det efter Justitsministeriets opfattelse på det foreliggende grundlag ikke være hensigtsmæssigt at fastsætte f.eks. en maksimal timesats for bobestyrere i bekendtgørelsesform. Justitsministeriet er imidlertid meget opmærksomt på spørgsmålet om niveauet for bobestyreres salær, og ministeriet vil derfor også fremadrettet følge udviklingen i størrelsen af bobestyrersalærer nøje.

Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at der i lovforslag nr. L 193 om ægtefælleskifte, som er fremsat den 15. april 2011, foreslås indført en ordning med anvendelse af autoriserede bobehandlere i forbindelse med ægtefælleskifter, hvis en af ægtefællerne anmoder om det. Reglerne i lovforslaget om autoriserede bobehandlere svarer til de ovennævnte regler om autoriserede bobestyrere i dødsboskifteloven.

Af pkt. 3.2.3 i de almindelige bemærkninger til forslaget til lov om ægtefælleskifte fremgår det, at eftersom indførelsen af en bobehandlerordning ved ægtefælleskifte er en nyskabelse, vil Justitsministeriet efter lovens ikrafttræden følge, hvordan ordningen fungerer i praksis, herunder niveauet for bobehandlersalærer, og at ministeriet 3 år efter lovens ikrafttræden vil udarbejde en skriftlig status, som vil blive sendt til Folketingets Retsudvalg til orientering.

Når forslaget til lov om ægtefælleskifte er endeligt vedtaget, vil Justitsministeriet imidlertid også som et nyt tiltag rette henvendelse til Domstolsstyrelsen med henblik på at sikre, at retterne er fuldt ud opmærksomme på deres tilsyns- og vejledningsforpligtelse vedrørende

autoriserede bobestyreres og bobehandleres salær, herunder for så vidt angår arvingers og ægtefællers muligheder for at klage herover.